TÜRKÇE
5.SINIF

2. DÖNEM 1. YAZILI SORULARI (5.SENARYO/2026)

T.O.5.20. Metindeki söz sanatlarını belirlemeye yönelik çözümleme yapabilme

Rüzgâr, bahçedeki çiçeklerin saçlarını okşar gibi usulca esiyordu. Güneş, altın bir top gibi gökyüzünde ışıl ışıl parlıyordu. Ağaçlar ise bu güzel sabahı izleyen sessiz bekçiler gibi hareketsiz duruyordu.

Soru 1: Metinde kullanılan söz sanatlarını belirleyiniz. Belirlediğiniz söz sanatlarının hangi ifadelerde geçtiğini örnek göstererek yazınız.

- Benzetme: "Güneş, altın bir top gibi gökyüzünde ışıl ışıl parlıyordu."
- Benzetme: "Ağaçlar ise bu güzel sabahı izleyen sessiz bekçiler gibi hareketsiz duruyordu."
- Kişileştirme: "Rüzgâr, bahçedeki çiçeklerin saçlarını okşar gibi esiyordu."

T.O.5.16. Bilgilendirici metinde anahtar kelimeleri belirlemeye yönelik çözümleme yapabilme

Evlerimize gelen misafirler toplumumuzda önemli bir yere sahiptir. Misafiri güler yüzle karşılamak, ona ikramda bulunmak ve rahat etmesini sağlamak Türk kültüründe önemli bir gelenektir. Misafirlik sayesinde insanlar birbirleriyle daha sık görüşür, sohbet eder ve ilişkilerini güçlendirir. Bu gelenek toplumda saygı, paylaşma ve dayanışma duygularının gelişmesine katkı sağlar.

eyup_hayta

Soru 2: Metinden hareketle <u>en az</u> dört anahtar kelime belirleyiniz.

- Misafir, misafirlik, gelenek, ikram, saygı, dayanışma, paylaşma

T.Y.5.21. Yazım kuralları ve noktalama işaretlerini uygulayabilme

Soru 3: **Aşağıdaki metinde yazım ve noktalama yanlışları yapılmıştır. Metindeki yazım ve noktalama hatalarını düzelterek metni yeniden yazınız.**

Bayram sabahı ali erkenden uyanmıştı. Büyüklerin ellerini öpmek için bir kaç gündür hazırlık yapıyordu. Annesi ona limon kolonyasını uzatarak dedi ki
— Misafirler gelmeden önce kolonya şişesini de masaya koymayı unutma
Ali heyecanla cevap verdi
—Tamam anne herşey birazdan hazır olur
O sırada kapı çaldı Ali sevinçle koştu ve misafirlere gülümseyerek
— hoşgeldiniz dedi

Bayram sabahı ali erkenden uyanmıştı. Büyüklerin ellerini öpmek için **birkaç** gündür hazırlık yapıyordu. Annesi ona limon kolonyasını uzatarak dedi ki**:**
— Misafirler gelmeden önce kolonya şişesini de masaya koymayı unutma**.**
Ali heyecanla cevap verdi**:**
—Tamam anne **her şey** birazdan hazır olur**.**
O sırada kapı çaldı**.** Ali sevinçle koştu ve misafirlere gülümseyerek**:**
— **Hoş geldiniz. dedi.**

T.O.5.10. Metin içi karşılaştırma yapabilme (4. Soru)
T.O.5.12. Metindeki unsurları sınıflandırabilme (5. Soru)

4 ve 5. soruyu aşağıdaki metne göre cevaplayınız.
Türk mutfağında tatlılar farklı özellikleriyle dikkat çeker. Özellikle şerbetli tatlılar ve sütlü tatlılar mutfak kültürünün en bilinen lezzetlerindendir. Baklava ve kadayıf gibi şerbetli tatlılar yoğun şekerli şerbetle hazırlandıkları için oldukça tatlı ve doyurucudur. Bu nedenle genellikle bayramlarda ve özel günlerde ikram edilirler. Buna karşılık sütlaç ve muhallebi gibi sütlü tatlılar daha hafif bir yapıya sahiptir. Sütle hazırlandıkları için serinletici ve yumuşak bir tat bırakırlar. Bu nedenle özellikle sıcak günlerde ve yemeklerden sonra daha çok tercih edilirler.

Soru 4: Yukarıdaki metne göre şerbetli tatlılar ile sütlü tatlıları iki yönüyle karşılaştırınız.

- Şerbetli tatlılar yoğun şekerli şerbetle hazırlanırken sütlü tatlılar daha hafif bir yapıya sahiptir.
- Şerbetli tatlılar genellikle bayram ve özel günlerde ikram edilirken sütlü tatlılar sıcak günlerde ve yemeklerden sonra daha çok tercih edilir.

Soru 5: Metinde geçen tatlıları "yapısal özellikleri**" ve "**tüketildikleri zamanlar**" bakımından aşağıdaki tabloya yerleştiriniz.**

eyup_hayta

Tatlı Türü	Yapısal Özellikleri	Tüketildikleri Zamanlar
Şerbetli tatlılar	Yoğun şekerli şerbetle hazırlanır, tatlı ve doyurucudur.	Bayramlarda, özel günlerde.
Sütlü tatlılar	Sütle hazırlanır, hafif ve yumuşaktır.	Sıcak günlerde ve yemeklerden sonra.

T.O.5.8. Metnin derin anlamını belirlemeye yönelik basit çıkarımlar yapabilme

Aşağıdaki metni dikkatlice okuyunuz.
Emre, uzun zamandır istediği tableti almak için harçlıklarını biriktiriyordu. Bir gün okuldan dönerken yerde bir cüzdan buldu. İçini açtığında içinde para ve bir kimlik olduğunu gördü. Bir an tabletini hemen alabileceğini düşündü. Ancak biraz düşündükten sonra cüzdandaki adrese bakıp sahibini bulmaya karar verdi. Cüzdanı sahibine teslim ettiğinde adamın yüzündeki sevinç Emre'yi çok mutlu etti.

Soru 6: Bu metinden hareketle Emre'nin davranışı bize hangi değeri anlatmaktadır? Metinden çıkarım yaparak açıklayınız.

Bu metin dürüstlük ve doğruluk değerini anlatmaktadır. Emre, bulduğu cüzdandaki parayı kendisi kullanmak yerine sahibine geri vererek doğru ve dürüst bir davranış göstermiştir. Bu durum başkalarına ait olan şeyleri sahiplenmememiz gerektiğini gösterir.

Bir sabah okula giderken yolda yaşlı birinin ağır bir çantayı taşımakta zorlandığını fark ediyorsun. Ona yardım etmeye karar veriyorsun ve bu yardım sırasında beklemediğin bir olay yaşıyorsun.

Soru 6: Kendinizi bu durumdaki kişinin yerine koyarak yaşadıklarınızı bir hikâye şeklinde anlatınız.
Yazarken aşağıdaki noktalara dikkat ediniz:

- Hikâyenize uygun ve ilgi çekici bir başlık koyunuz.
- Olayları mantıklı bir sırayla anlatınız (Giriş-gelişme-sonuç).
- Hikâyenizde en az bir konuşmaya (diyaloga) yer veriniz.

eyup_hayta

Küçük Bir Yardım

Bir sabah okula giderken kaldırımda yürüyen yaşlı bir kadının ağır bir çantayı taşımakta zorlandığını gördüm. Hemen yanına gidip “Teyze, isterseniz çantanızı ben taşıyabilirim.” dedim. Kadın yorgun bir gülümsemeyle “Sağ ol evladım, gerçekten çok ağır.” dedi. Tam o sırada çantanın ağzı açıldı ve içinden bazı eski fotoğraflar yere düştü. Fotoğrafları toplarken merakla sordum: “Teyze, neden bu fotoğrafları yanında taşıyorsun?” Kadın üzgün bir şekilde, “Benim artık bir evim yok evladım. Bunlar benim ailemden kalan tek hatıralar.” dedi.

Bunu duyuncaçok üzüldüm. Ona yakınlarda bulunan belediyenin sosyal yardım merkezini bildiğimi söyledim. “İsterseniz sizi oraya götürebilirim.” dedim. Kadın şaşkınlıkla bana baktı ve “Gerçekten mi?” diye sordu. Birlikte yürüyerek merkeze gittik. Oradaki görevliler kadına yardımcı olacaklarını söylediler.

Ayrılırken kadın elimi tutup “Bugün bana sadece yol göstermedin, umut da verdin.” dedi. O gün küçük bir iyiliğin bile bir insanın hayatını değiştirebileceğini anladım.